

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

Ababil

Plaats : Schiedam
LRKP nummer : 221350639
Onderzoeksnummer : 293779
Datum onderzoek : 6 november 2017
Datum vaststelling : 11 december 2017

INHOUDSOPGAVE

	SAMENVATTING	5
1	INLEIDING	7
2	HOOFDCONCLUSIE	8
3	RESULTATEN ONDERZOEK	10
4	REACTIE VAN DE HOUDER	14

SAMENVATTING

De kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie op Ababil is grotendeels op orde.

Wat gaat goed?

Kinderopvang Ababil is een voorschoolse locatie, die voldoet aan alle wettelijke eisen. Dit is beschreven in het GGD-rapport van april 2017.

De kracht ligt in het gegeven dat veel kinderen doorstromen naar de bijbehorende basisschool met dezelfde identiteit. Dit feit hebben ze gebruikt om de overgang van peuteropvang naar basisschool voor de kinderen zo goed mogelijk te laten verlopen.

Het lesprogramma dat school en peuteropvang gebruiken is hetzelfde, de zorg is op elkaar afgestemd en ook het werken op drie niveaus is zichtbaar.

De omgang met de ouders is ook op elkaar afgestemd. Zo beschikt Ababil over een ouderbeleidsplan, gebaseerd op een onderzoek naar de speciale kenmerken van deze ouders. Op basis van dit onderzoek worden gezamenlijk met de basisschool ouderactiviteiten georganiseerd.

Opmerkelijk is de cyclische wijze waarop gewerkt wordt aan het verbeteren van de kwaliteit. Er wordt gewerkt met plannen, die regelmatig nabesproken worden.

Ook is de leiding begonnen met individuele gesprekken met de medewerkers om zo hun kwaliteiten in beeld te brengen en te ontwikkelen.

Kansen

Tijdens het onderzoek zagen we samen met de directie dat er nog enkele ontwikkelpunten zijn. Zo kan de inloop meer gebruikt worden om de ouders te leren meer taal in te zetten bij het spel met hun kind. De weekplannen waarbij het vve-programma leidend is, kan beter afgestemd worden op het beginniveau en de leerbehoeften van de kinderen. De gebruikte methode hanteert een vierde week als een week met uitdagingen, maar het niveau van deze week is eigenlijk te hoog.

De grootste kans ligt in het meer gebruik maken van de kwaliteiten van de pedagogisch medewerkers. Dit begint al bij de dagplanning. Nergens is te lezen wie wat doet die dag. Het gevolg is dat sommige belangrijke zaken voor kinderen, zoals de dagplanning, vergeten worden.

Kinderopvang Ababil haalt volgens de gemeente Schiedam het gewenste eindniveau bij Kijk en Cito niet, maar de gewenste leerwinst wel. Dat geldt ook voor de doelgroeppeuters.

De oorzaak van het niet halen van het eindniveau bij het leerlingvolgsysteem ligt

waarschijnlijk in het lagere beginniveau wanneer de kinderen binnen komen op tweeënhalve jarige leeftijd. Het is dus erg belangrijk dat dit startniveau goed in beeld wordt gebracht per kind, zodat de peuteropvang Ababil zijn eigen resultaatdoelen kan stellen zowel per kind als voor de totale peuteropvang. Op basis van die eigen resultaatdoelen kan dan achteraf bekeken worden of het aanbod, het handelen van de medewerkers en het ouderbeleid bijgesteld moet worden.

1 INLEIDING

Wat voor onderzoek heeft de inspectie gedaan?

De inspectie houdt signaalgestuurd toezicht op de kwaliteit van voorschoolse educatie op locaties met gesubsidieerde voorschoolse educatie in alle OAB-gemeenten. Naar aanleiding van signalen over mogelijke tekortkomingen in de kwaliteit van de voorschoolse educatie en naar aanleiding van het feit dat sinds januari 2017 een nieuwe stichting kinderdagverblijf Ababil beheert, heeft de inspectie een onderzoek uitgevoerd op deze voorschool.

Vanaf 1 augustus 2017 hanteren wij hierbij een nieuw onderzoekskader. Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en het nieuwe onderzoekskader, zie de website van de inspectie.

Werkwijze

Op 6 november 2017 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: ouders, pedagogisch medewerkers, intern begeleiders, locatieleiding en de directie;
- observaties van de pedagogisch-educatieve praktijk in een aantal groepen.

Deze observaties hebben wij samen met de directie van de voorschool uitgevoerd.

Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij een feedbackgesprek gevoerd met de locatieleiding en de directie. In dit gesprek zijn de bevindingen en waarderingen van de inspectie besproken en heeft de voorschool aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Leeswijzer

Hierna volgt eerst de conclusie van het onderzoek op kinderdagverblijf Ababil. Hoofdstuk 3 geeft per kwaliteitsgebied de resultaten van het onderzoek. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en de rapportage opgenomen.

2 HOOFDCONCLUSIE

Wij constateren dat de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie op kinderdagverblijf Ababil op orde is.

Kinderdagverblijf Ababil is één van de twee kinderopvangen die valt onder Stichting Noah Kinderopvang Ababil. Kinderdagverblijf Ababil en de bovenbouw van de basisschool zijn beide gehuisvest in het gebouw van het Islamitisch college in de wijk Nieuwland te Schiedam.

Ababil heeft vijf groepen met zevenenzeventig peuters, die twee tot vijf dagdelen het kinderdagverblijf bezoeken. Van de zevenenzeventig kinderen behoren er tweeënzestig, door het CJG geïndiceerde kinderen tot de doelgroepkinderen. De populatie biedt de school en het kinderdagverblijf een grote uitdaging, omdat het Nederlands de tweede taal is voor de peuters en de kleuters. De school en het kinderdagverblijf hebben het afgelopen jaar veel geïnvesteerd in de ouderbetrokkenheid, in het volgen van de brede ontwikkeling en in het opbrengstgericht werken. Beiden hebben diverse beleidsdocumenten opgesteld om de doorgaande lijn voor de voor- en vroegschoolse educatie verder gestalte te geven en de kwaliteit te borgen. Op dit moment wordt er nagedacht over het opzetten van een integraal kindcentrum.

Het GGD-rapport van april 2017 vermeldt dat de in november 2016 geconstateerde tekortkomingen zijn opgeheven en dat er geen nieuwe tekortkomingen zijn geconstateerd.

Op elke groep zijn twee vve-geschoolde pedagogisch medewerksters, waaronder een HBO-opgeleide. Stichting Noah, de houder van de kinderopvang, heeft een opleidingsplan, waarin ook duidelijk samen wordt opgetrokken met de basisschool. De directie en de locatieleiding steken veel energie in het professionaliseren van de pedagogisch medewerksters

Kinderopvang Ababil heeft er voor gekozen om het vve-programma Piramide aan te vullen met Logo 3000. Dit is vertaald naar een jaarplan, een weekplan en een dagplanning. Deze plannen vragen nog wel onderhoud. Door het gebruik van een gestructureerd en zo objectief mogelijk observatie-instrument wordt de ontwikkeling van de peuters duidelijk in beeld gebracht. Vandaaruit wordt getracht gedifferentieerd te werken of extra ondersteuning te geven, maar de daadwerkelijke vertaling naar de praktijk vraagt nog veel aandacht.

Het gewenste eindniveau wordt op Ababil bij Kijk en Cito niet behaald, maar de gewenste leerwinst wel. Dat geldt ook voor de doelgroeppeuters. Wellicht dat

het eindniveau wel gehaald gaat worden als Ababil eigen resultaatdoelen op stelt, die gebaseerd zijn op de leerlingenpopulatie en de ontwikkelingsfase waarop het kind binnenkomt op tweeënhalve jarige leeftijd. Het gaat dus om de vraag wat wil ik bereikt hebben met elk individueel kind, maar ook wat willen wij de kinderen allemaal nog meer meegeven op sociaal-emotioneel gebied voordat het naar de basisschool gaat.

Het planmatig werken is cyclisch en groeit in kwaliteit. Zo is de leiding begonnen met het invoeren van de gesprekscyclus en diverse beleidsstukken worden geëvalueerd. Na de evaluatie volgt weer een bijstelling. Dit is het duidelijkst te zien in het nieuwe ouderbeleid, dat aangeeft dat er een grondige analyse is gemaakt van de ouderpopulatie en dat op basis daarvan acties worden ondernomen.

3 RESULTATEN ONDERZOEK

Hieronder staan de waarderingen van de standaarden en een toelichting daarop. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledig onderzoekskader voorschoolse educatie en primair onderwijs. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd.

Ontwikkelingsproces		Kan beter	Voldoende	Goed
OP1	Aanbod		•	
OP2	Zicht op ontwikkeling			•
OP3	Pedagogisch-educatief handelen		•	
OP4	(Extra) ondersteuning		•	
OP5	Samenwerking			•

Ontwikkelingsproces op orde

Aanbod voldoet

De voor- en vroegschool werken met een goedgekeurde, integrale vve-methode. Zij zorgen voor de doorgaande lijn door zoveel mogelijk met dezelfde thema's te werken. De kinderopvang werkt met een doelgerichte weekplanning, waarin ook de mogelijkheid tot differentiëren is opgenomen. Daarnaast werken de pedagogisch medewerkster met een dagplanning. Deze verdient nog aandacht, omdat hierin de onderlinge afspraken wie wat doet en wanneer niet zichtbaar zijn. Dit is waarschijnlijk de oorzaak van het feit dat de doelen en activiteiten zoals deze in de weekplanning zijn opgenomen minder zichtbaar waren op de onderzoeksdag.

Een vermelding waard zijn de thematafels en het feit dat er elke ochtend een ander aanbod is bij de inloop. Zo leren ze de ouders ook dat er veel materialen zijn om de ontwikkeling van de kinderen te stimuleren.

De pedagogisch medewerksters van Ababil merken dat het taalniveau van de kinderen, maar ook andere problematieken, er voor zorgen dat de medewerksters veel tijd en energie kwijt zijn met het aanbrenge van sociale vaardigheden en het bieden van structuur.

Wellicht dat dit vraagt om een herijking van het gebruik van de vve-methode en mogelijk zou de woordenschat veel meer gericht dienen te worden op zelfredzaamheid en de sociale omgang met elkaar.

Ababil volgt de peuters goed

De voor- en vroegschool gebruiken hetzelfde instrument om de brede

ontwikkeling (taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotioneel) in kaart te brengen. De medewerksters hebben daar onlangs nog bijscholing voor gehad. Daarnaast gebruikt Ababil de wenperiode om het intakeformulier aan te scherpen. Wellicht dat dit in de toekomst met het observatieformulier meer gestandaardiseerd kan.

De intern begeleider, tevens locatieleidster van Ababil, heeft een duidelijke zorgstructuur neer gezet, waarin groepsbesprekingen en leerlingenbesprekingen een belangrijke rol spelen. Elk kind wordt tijdens de groepsbespreking op de vier hoofdgebieden beoordeeld aan de hand van de observaties. De kinderen worden op de vier hoofdgebieden ingedeeld in drie niveaus. Bij uitval wordt er in overleg met ouders gewerkt met een handelingsplan of direct hulp gezocht bij externen zoals logopedie, welzijn en fysiotherapie.

Het pedagogisch-educatief handelen is in het algemeen voldoende, maar vraagt om afstemming

De pedagogisch medewerksters maken bij de interactie oogcontact met de peuters en hebben in het algemeen een luisterende houding. De pedagogische medewerksters gaan op een respectvolle en ongedwongen wijze om met de kinderen en ouders. Aan de kinderen wordt duidelijk gemaakt wat er van ze verwacht wordt als het gaat om gebruik van materiaal, luisteren en de omgang met andere kinderen.

Toch hebben we samen met de observant ook gemiste kansen gezien. Zo wordt het belangrijke middel om structuur te brengen 'het dagritme' bij de peuters niet altijd consequent gebruikt. Ook kan het spel door de medewerksters soms eenvoudig verrijkt worden door intensief mee te spelen met de leerlingen of ze meer sturend te laten kiezen. Een ander ontwikkelpunt voor de leidsters is het stellen van meer open vragen en het geven van gerichte feedback op het spelen en leerproces.

Peuters die dat nodig hebben krijgen extra zorg

Naast de interne zorgstructuur (zie hierboven) kan Ababil gebruik maken van externe zorginstanties. Welzijn, logopedie en fysiotherapie worden regelmatig ingeschakeld. Ouders worden altijd betrokken en zijn ook de schakel tussen voorschool en instanties. Indien noodzakelijk neemt de intern begeleider rechtstreeks contact op. Het doel is om snel op de hoogte zijn van de aanpak, zodat deze ook op de voorschool ondersteund kan worden. Ook gebruikt de voorschool de expertise van de basisschool.

Ababil werkt goed samen met de ouders en de basisschool

Bijna alle kinderen van de peuterspeelzaal gaan naar basisschool Ababil, waarbij identiteit een belangrijke rol speelt Tijdens het onderzoek constateren wij

dat kinderopvang Ababil en basisschool Ababil op een groot aantal onderdelen samenwerken. Dit krijgt vorm door het ontwikkelen van gezamenlijk beleid. Er is sprake van een warme overdracht voor alle kinderen. De leerlingenzorg is voldoende op elkaar afgestemd. De intern begeleider van de school heeft regelmatig (zorg)overleg met de intern begeleider van de kinderopvang.

Kinderopvang Ababil en de basisschool hebben een gezamenlijk vve-ouderbeleid, gebaseerd op een analyse van de ouderpopulatie. Ouders worden vooraf geïnformeerd door de leidinggevende en pedagogisch medewerkers. Daarnaast hebben de ouders de gelegenheid om Nederlands te leren en organiseren kinderopvang en basisschool gezamenlijke ouderactiviteiten. Bij elk nieuw thema informeert Ababil de ouders over de themawoorden, de spelletjes en liedjes en de medewerkers proberen middels het zogenaamde 'huiswerk' te controleren wat er thuis gedaan wordt. De kinderopvang heeft naast het intake gesprek drie gesprekken om de ouders over de ontwikkeling van hun kind te informeren, namelijk na de wenperiode, als het kind drie jaar is en na drie jaar en acht maanden.

Resultaten	Kan beter	Voldoende	Goed	N.t.b.
RV1 Ontwikkelingsresultaten		•		

Resultaten voldoen volgens de gemeente

In het rapport van de gemeente Schiedam is met betrekking tot de resultaat-ambities over Kinderopvang Ababil het volgende geschreven: 'Het gewenste eindniveau wordt bij Kijk! en Cito niet behaald, maar de gewenste leerwinst wel. Dat geldt ook voor de doelgroeppeuters.'

We hebben wel geconstateerd dat Ababil geen eigen resultaatdoelen heeft opgesteld, die kunnen aantonen dat zij het maximale uit de kinderen weet te halen voordat de kinderen naar de basisschool gaan. Dit laatste is de reden dat de inspectie zegt dat het streven naar een optimaal rendement van elk kind beter kan.

Kwaliteitszorg en ambitie	Kan beter	Voldoende	Goed
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

Kwaliteitszorg en ambitie is voldoende

Tijdens de gesprekken en tijdens de documentenanalyse blijkt dat de kwaliteitszorg op kinderopvang Ababil voldoende is. Ababil heeft een pedagogisch beleidsplan, ouderbeleid en een apart vve-beleidsplan. Deze plannen worden regelmatig geëvalueerd en bijgesteld.

Door het gemis van eigen Ababil-kwaliteitseisen in de plannen staat het borgen van het vve-beleid in de kinderschoenen. Met andere woorden, waar ligt de individuele vrijheid van de medewerkster ten opzichte van de collectieve afspraken.

Conform de subsidievoorwaarde verantwoordt Ababil zich aan de gemeente Schiedam.

In het begin van 2018 wordt er een tevredenheidsonderzoek onder de ouders en het personeel uitgezet. De locatieleiding is begonnen met de gesprekcycclus om de vaardigheden van de pedagogisch medewerksters in kaart te brengen. Daarnaast laat het scholingsplan zien dat er aandacht is voor de persoonlijke ontwikkeling van de medewerksters. Deze ontwikkeling krijgt een impuls als de leidsters meer open staan voor kwaliteitsafstemming en meer gebruik willen maken van elkaars kwaliteiten.

4 REACTIE VAN DE HOUDER

Dit rapport beschrijft de waarderingen van de inspectie van de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijf Ababil. Wij hebben de voorschool en de houder gevraagd de ontwikkelrichting aan te geven op basis van het eigen kwaliteitsbeeld en dat van de inspectie.

Hieronder geeft de houder van de voorschool haar reactie:

De medewerkers van voorschool Ababil kijken terug op een leerzaam inspectiebezoek.

Naar aanleiding van het nagesprek met de inspecteur en het ontvangen conceptrapport zijn wij direct aan de slag gegaan om een aantal aanbevelingen op te volgen.

Hieronder vindt u ons plan van aanpak: Kansen, specifieke omschrijving	Acties
Tijdens de inloop meer voorbeeldgedrag laten zien aan ouders om meer taal in te zetten	Agendapunt tijdens de groepsvergaderingen, leren van elkaar Beschrijven van voorbeeldgedrag in document 'Werken bij...' Observatiepunt tijdens groepsbezoeken.
Weekplannen en dagplanningen beter afstemmen op het beginniveau en leerbehoeften van de kinderen	Aanpassen format themaplanning, Aanpassen format dagplanning Aanpassen format groepsplannen Zorgen voor 1 geheel van formulieren. Managementteam bereidt dit voor. Tijdens NOAH-breed overleg bespreken. Met de nieuwe formulieren starten in januari 2018. In de nieuwe dagplanning de namen van de kinderen toevoegen en welke pm'er de activiteit uitvoert + observatiepunten beschrijven.

Resultaatafspraken Gemeente	De resultaatafspraken is een ambitie-afpraak. Tijdens elk IPV-VVE overleg staat dit op de agenda. We leveren drie keer per jaar de groepsregistraties in, zodat DaVVE de scores kan analyseren. Hieruit blijkt dat de leerwinst goed is. Nav de analyses hebben we in februari 2017 al geconstateerd dat ons taalaanbod meer aandacht behoeft. Hier is al een plan van aanpak voor gemaakt (scholingsplan, observeren in de groepen, good practice, bij elkaar in de groepen kijken, POP).
Beschrijven eigen resultaatdoelen	Observatie en registratiemomenten van KIJK aanpassen: vanaf 1 jan. 2018 vullen we voor de kinderen een eerste registratie in na 6 tot 8 weken. Deze registratie in KIJK omvat de belangrijkste eerste ontwikkelingsdoelen. (6) Gesprek met ouders inplannen. Op basis hiervan worden de kinderen ingedeeld in het groepsplan. Door deze registratie heb je de beginsituatie van elk kind beter in beeld en kan je een eigen doelstelling formuleren. Leidinggevenden analyseren de eerste registraties van de nieuwe kinderen in maart 2018, en stellen de doelen op.
Pedagogisch Educatief handelen afstemmen	Gebruik dagritme op consequent gebruiken: dit is in de nieuwe dagplanning opgenomen + beschreven in het document "Werken bij..." Bespreken met de pedagogisch medewerkers tijdens gesprekcycclus en op observeren of het wordt toegepast. Groepsbezoeken zijn gepland. Belang van het gebruik benadrukken.